Hvert fjerde sårbare barn afslutter ikke skolen

Børn med en svag social baggrund klarer sig markant dårligere i folkeskolen.

UDDANNELSE 8. NOV. 2015 KL. 22.36

KATINKA BUNDGÅRD FALS

Hvis man er barn af en kriminel far, en mor med psykiske problemer, eller på anden vis er socialt udsat, femdobler det risikoen for, at man ikke afslutter 9. klasse.

Det viser en ny rapport fra Kora, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning. Rapporten fokuserer på den tiendedel af de danske børn, som er i størst risiko for at ende i plejefamilier eller andre sociale foranstaltninger. Det er typisk børn, hvis forældre er kriminelle, dårligt uddannede eller har misbrug, psykiske problemer eller lave indkomster.

skip

Analysen viser, at 23 procent af de sårbare børn ikke tager folkeskolens afgangsprøve, mens det kun gælder for 5 procent af de øvrige børn. Det er en markant forskel, som kan have store konsekvenser for børnenes fremtidige liv, mener Hans Skov Kloppenborg, som er en af forskerne bag rapporten.

Læs også: Venstreregeringen stikker en kniv i ryggen på en spirende succes

»Det er slående, at så stor en del af de her børn ikke går op til prøverne. Intentionen er jo, at alle børn skal gå op, og derfor er det et vildt tal«, siger han.

De udsatte børn får også lavere karakterer end deres klassekammerater. I gennemsnit går de sårbare børn ud af folkeskolen med et karaktergennemsnit på 4,7, mens de øvrige børn ligger på 6,7. Når de udsatte børn klarer sig dårligt, forværrer det deres chance for at bryde den sociale arv, fortæller Hans Skov Kloppenborg.

»Meget tyder på, at det er enormt vigtigt for børnene at komme bare nogenlunde fra start. Hvis bare de klarer sig jævnt godt i skolen, så vil de også klare sig nogenlunde på længere sigt«, siger han.

Social byrde bliver tungere

Bliver børnene ikke løftet, kan det have alvorlige følger. Ifølge en svensk undersøgelse fra 2011 har børn, som får lave karakterer eller slet ikke gennemfører folkeskolen, markant større risiko for blandt andet at havne i misbrug og kriminalitet eller begå selvmord, og dermed øger det den sociale byrde, mange af dem i forvejen bærer på.

Bente Jensen, professor ved Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), er også bekymret over, at så mange udsatte børn ikke afslutter folkeskolen.

»Når man ikke har 9. klasses afgangsprøve, kan man kun vanskeligt gå videre i en form for ungdomsuddannelse. Derfor er det klart, at det her vil forfølge dem resten af livet«, siger hun.

Læs også: »Jeg er et produkt af 150 års indsats for at skabe lighed«

Modsat Hans Skov Kloppenborg er hun til gengæld ikke overrasket over, at de udsatte børn klarer sig markant dårligere end resten af deres klassekammerater.

Når vi konstaterer, at de her uligheder gentages årti efter årti, er man jo nødt til at styrke indsatsen

Bente Jensen, professor ved DPU

»Vi så samme problemstilling for 40 år siden, så det er ikke en ny tendens. Det, der kan overraske, er, at det stadig er sådan. Når vi konstaterer, at ulighederne gentages årti efter årti, så er man jo nødt til at styrke indsatsen for, at alle børn bliver så dygtige som muligt«, siger hun.

Undersøgelsen fra Kora giver ikke anbefalinger til, hvordan kommunerne konkret kan forbedre de socialt sårbare børns muligheder, men ifølge Bente Jensen kan særligt en tidlig indsats have afgørende betydning.

Typisk kan man nemlig allerede identificere de udsatte børn, når de går i daginstitution:

»Vi kan se, at de udsatte børn, som har gået i gode daginstitutioner, bliver styrket – også på længere sigt. En god daginstitution kan om ikke fjerne problemer, så minimere dem, så min anbefaling må være at satse på en tidlig, målrettet indsats og så videreføre principperne i folkeskolen«, siger hun.